

Bereid pensioen bijtijds voor

Niet enkel op financieel vlak, maar ook inhoudelijk begint u er best tijdig aan

- ▶ Gezond en fit blijven, daaraan moet je vroeg beginnen
- ▶ Gewonnen levensfase lijkt meer af te schrikken dan te doen dromen

Lieve WOUTERS

Twée op de drie Belgen praat niet over het leven na zijn pensioenering en bereidt het niet voor. Dat blijkt uit een enquête bij duizend Belgen tussen 40 en 75 jaar. Op het onderwerp 'latere levensjaren' rust een heus taboe. Terwijl het erg nuttig blijkt om die levensfase degelijk voor te bereiden. Het 'zwarte gat' lonkt immers en menig huwelijk komt er, na jaren van verstandhouding, door op springen te staan.

De gemiddelde levensverwachting is in ons land in een eeuw tijd gestegen met dertig jaar. Toch lijkt die gewonnen levensfase meer af te schrikken dan te doen dromen. Van de 62 procent die aangeeft zijn/haar leven na het pensioen niet voor te bereiden, vindt ongeveer de helft het daarvoor te vroeg. Een derde heeft er nooit aan gedacht om dat te doen, 22 procent vindt het niet nuttig.

Er rust een heus taboe op gezondheidsvragen bij het ouder worden. © Corbis

28 procent wenst er uitdrukkelijk niet over te praten.

Angst voor ziekte en een afkalvende gezondheidstoestand zijn de belangrijkste redenen om gedachten aan later te verdringen en het gesprek daarover uit de weg te gaan. In Vlaanderen geeft

55 procent aan dat er taboes zijn, in Wallonië zelfs zeventig procent. De taboes verminderen wel met het ouder worden. Maar zelfs op de rand van het pensioen, in de leeftijdsgroep 60- tot 75-jarigen, vermijdt 54 procent van de Belgen dit gesprek.

Gevraagd naar hun mening over wat een gedegen voorbereiding van die periode na het actieve beroepsleven dan wel zou kunnen inhouden, denkt negen op de tien landgenoten allereerst aan de financiële uitdagingen. Je moet er nu al voor zorgen dat je dan vol-

doende inkomsten hebt. Op de tweede plaats komt de uitdaging om gezond te blijven. Maar we denken ook aan het zinvol opvullen van de vrije tijd. Ook daar begin je beter mee vóór de datum van de pensionering daadwerkelijk in zicht komt.

Angst voor ziekte en een afkalvende gezondheid zijn de belangrijkste redenen om gedachten over later te verdringen

De Koning Boudewijnstichting liet de enquête uitvoeren met het oog op de campagne *Vroeger nadenken over later*. Woordvoerder Josse Abrahams: „Allereerst doen we een oproep aan organisaties om projecten in te dienen om met hun omgeving de dialoog te stimuleren. Daarnaast starten we onderzoek naar de verwachtingspatronen van de doelgroepen zoals gehandicapten en allochtonen. Hoe staan die laatste tegenover een oude dag in hun eigen land? In een latere fase ontwikkelen we een dialoogstarter, om de communicatie tussen kinderen en hun ouders over de latere levensfase te bevorderen.”

Minder landbouwers, meer technologie

Amper veertien procent van de land- en tuinbouwers boven de vijftig heeft vooruitzicht op opvolging

Erik DE SMET

De voorbije tien jaar daalde het aantal landbouwbedrijven in Vlaanderen met een derde, van 40.000 naar 26.000. De overblijvende landbouwbedrijven groeien echter almaar verder, in oppervlakte zowel als in veestapel. Dat blijkt uit het Landbouwrapport van de Vlaamse overheid.

„De daling van het aantal land- en tuinbouwbedrijven is te wijten aan meerdere factoren”, zegt François Huyghe van de Boerenbond. „In hoofdzaak gaat het om oudere bedrijven met bedrijfsleiders die geen opvolger vinden. De daling hangt dus samen met

de leeftijdspiramide, die onmiskenbaar wijst op een verouderende land- en tuinbouwbevolking. Kleine bedrijven vinden meestal geen opvolger omdat ze te kleinschalig zijn om een toereikend inkomen te kunnen realiseren.”

Amper veertien procent van de land- en tuinbouwers ouder dan vijftig heeft vooruitzicht op een opvolger. Huyghe: „In grotere bedrijven is de opvolging in de meeste gevallen vrij zeker, al mag je zeggen dat je die verre van vanzelfsprekend zult vinden.”

Lucas Van Dessel, ondervoorzitter van Groene Kring, een beweging voor jonge land- en

tuinbouwers, nam in 2007 het melkveebedrijf van zijn vader in Itegem over. „Als starter is het niet vanzelfsprekend een bedrijf over te nemen. En al is er steun van organisaties en van de overheden, je moet toch *goesting* hebben”, vertelt hij. „Gelukkig zijn veel starters goed gevormd, dat is nodig. Er is niet enkel vakkennis vereist. De wetgeving is gegroeid, er is reglementering voor mest en onderhoud van de percelen en elke sector heeft lastenboeken. Je moet weten wat de markt vraagt en als je rechtstreeks produceert voor een winkelketen, moet je complexe onderhandelingen kunnen voeren. De landbouwer is dus evenzeer ondernemer.”

Melkrobots

De voorbije jaren kwam het in alle landbouwsectoren tot schaalvergroting. Dat houdt verband met de krimpende winstmarges voor landbouwproducten en de almaar grotere investeringen. Aldus kunnen de stijgende vaste kosten beter worden gespreid.

Van Dessel: „In tien jaar tijd maakten we een reuzensprong. Is schaalvergroting een oplossing voor iedereen? Sommigen kiezen om hun bedrijf te optimaliseren.” Technologie speelt een steeds grotere rol in het landbouwbedrijf vandaag. Routinearbeid zoals voederen, is geautomatiseerd. Robots melken en in 'wifistallen' volgt de computer het wel en wee van de koeien op de voet.

Van Dessel, zelf master in de bio-wetenschappen, wijst daarbij op de noodzaak van levenslang leren. „Terwijl het aantal landbou-

wers daalt, stijgt het aantal vormingsuren van de Boerenbond. En vorming is in onze stiel bij uitstek winterwerk.”

Advertentie

Mijn Stannah Starla, de stijl die me bevalt, de teruggevonden vrijheid ...

Documentatie en gratis prijsofferte op
0800 95 950

info@stannah.be

www.stannah.be

Naam + Voornaam
Adres
Postcode Stad
Tel: E-mail

Stannah bvba, Poverstraat 94, 1731 Relegem

Stannah

Lucas Van Dessel voor de computer in de stal. Technologie speelt een grote rol in het landbouwbedrijf. © Jan Darthet